

DET KONGELIGE KOMMUNAL-OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENT
pB 8112 DEP
0032 OSLO

Deres ref:

Vår ref

Dato

2015/4175-4

09.03.2016

Høring - Forslag til nytt inntektssystem for kommunene - Høringssvar Midtre Gauldal kommune

Formannskapet i Midtre Gauldal kommune behandlet høringen i møte 29 feb. pga sykdom ble ikke høringsuttalelsen oversendt dagen etter.

Midtre Gauldal kommune har vurdert forslag til nytt inntektssystem for kommunene, og gir følgende høringsuttalelse:

1. **Kostnadsnøkler**

De nye kostnadsnøkler er godt faglig fundert, og forslaget støttes i all hovedsak.

Midtre Gauldal kommune har merknader til følgende delkostnadsnøkler:

Barnehage: Det er ønskelig at antall heltidsansatte legges til grunn framfor utdanningskriterier

Sosialhjelp: Kommunen er uenige i at urbanitetskriteriet erstattes med kriteriet aleneboende 30-66 år. Det nye forslaget, må også omfatte det boligsosiale området.

Pleie- og omsorg: Når kriteriet psykisk utviklingshemmede over 16 år får lavere vekt, forventes det at innslagspunktet for toppfinansiering av ressurskrevende brukere reduseres.

Kommunen forutsetter at dette ikke går på bekostning av veksten i kommunenes frie inntekter. Delkostnadsnøklenes samlede vekt må oppdateres årlig.

Bosettingsmønster: Kommunene må fortsatt få kompensasjon for kostnadsulempes som følge av spredt bosettingsmønster.

Formannskapet vil bemerke det uheldige i at bosettingskriteriet gis vesentlig lavere vekt sammenlignet med tidligere. Det er vanskelig fullt ut å fastslå bosettingsmønsterets betydning for kommunens kostnader ved bruk av statistiske analyser.

Landbrukskriteriet: Redusert vektning av landbrukskriteriet gir urimelige utslag for landbruksavhengige kommuner – som fortsatt vil være avhengig av en godt utbygd landbruksrådgivning/administrasjon. Det er ønskelig at vektingen av dette kriteriet opprettholdes på dagens nivå.

2. **Basiskriterier, smådriftsulempes og nytt strukturkriterium**

Postadresse	Telefon	Telefaks	Bank	Org.nr
7290 STØREN	72 40 30 00	72 40 30 01	6402 05 02272	970187715
E-post: postmottak@midtre-gauldal.kommune.no			www.midtre-gauldal.kommune.no	

Det er svært viktig at det tas hensyn til avstander når kommunestrukturen skal vurderes. Det er sannsynligvis størst samfunnsmessig gevinst knyttet til endringer i kommuneinndelingen i bynære områder. Dette fanges godt opp av det nye strukturkriteriet. Det er fornuftig at små kommuner med store avstander til større befolkningsgrupper i nabokommuner ikke skal tape på omleggingen. Dette fanges også godt opp av det nye strukturkriteriet.

Det er viktig at grenseverdien/ akseptert avstand til store befolkningsgrupper ikke settes for høyt. Selv om innbyggerne i gjennomsnitt ikke får store avstander, vil kommuner som har stort areal uansett ha en god del innbyggere som får store avstander.

Midtre Gauldal kommune er enig i prinsippet om at det skilles mellom frivillig og ufrivillig smådriftsulemper, og at bruk av geografiske befolkningsdata for å gradere smådriftsulempene på en objektiv måte, er et godt utgangspunkt. Ved operasjonalisering av det foreslåtte strukturkriteriet ser en imidlertid at dette også kan gi noe utilsiktet virkning. Dette gjelder f.eks. der en kommune kommer dårlig ut basert på objektive kriterier for smådriftsulemper, mens nabokommuner som det er naturlig å vurdere sammenslåing med, får verdier som utløser fullt basistilskudd.

For Sør-Trøndelag gjelder dette bl.a. Oppdal og Røros som kommer dårlig ut i forhold til nabokommuner. Operasjonalisering av strukturkriteriet bør derfor gjennomgås med tanke på bedre treffsikkerhet

3. Regionalpolitisk tilskudd

Midtre Gauldal kommune er enig i regjeringens intensjon om å gjøre tilskuddene mer treffsikre med hensyn til distriktpolitiske målsettinger og områder med reelle distriktpolitiske utfordringer. Det synes imidlertid ikke å være samsvar mellom målsetningen og virkemidlene som foreslås.

Dersom det er de reelle distriktsutfordringene det skal kompenseres for, mangler høringsnotatet en begrunnelse for hvorfor det ikke er tilstrekkelig å fordele midlene på basis av distriktsindeksen, og fordele tilskuddet med et likt beløp per innbygger.

4. Skatteelementene

I høringsnotatet gis det en beskrivelse av dagens system for skatt og skatteutjevning. Det fremmes ikke konkrete forslag til endringer i dagens modell, men vises til at kommunene fra og med 2017 igjen vil bli tilført en andel av selskapskatten.

Midtre Gauldal kommune mener at selskapsskatten ikke bør gjeninnføres som kommunal skatt. Dersom ny modell for selskapsskatt skal innføres, bør modellen utvides til også å omfatte økt virksomhet innenfor naturressursbaserte næringer. Dette kan gjøres ved å verdisikre naturressursskatten, som har stått uendret på 1,1 øre/kWh siden innføringen i 1997.

Det er flere forhold som gjør at selskapsskatten ikke er en god inntektskilde for kommunene. Selskapsskatten er en ustabil og lite forutsigbar inntekt. Skattegrunnlaget for selskapsskatten er også mer konjunkturfølsomt enn det øvrige skattegrunnlaget. Selskapsskatten varierer også betydelig mellom kommunene. En tilbakeføring av en andel av selskapsskatten til kommunene kan derfor gi større inntektsforskjeller mellom kommunene. Det er også usikkert om det kan dokumenteres at en gjeninnføring av selskapsskatten vil forsterke kommunenes incentiver til å påvirke næringsutviklingen.

Regjeringen har foreslått at grunnlaget for tilbakeføringen av selskapsskatten skal basere seg på den lønnssummen i privat virksomhet som registreres ned på hver enkelt kommune.

Det er uheldig at den ordningen som foreslås vil forsterke effektene av en nedgangskonjunktur i en kommune. Årsakene til nedgangskonjunkturer er ofte utenfor det en kommune kan påvirke, for eksempel endring i internasjonal etterspørsel etter norske varer og tjenester.

Midtre Gauldal kommune gir sin tilslutning til en fortsatt sterk inntektsutjevning.

Eiendomsskatten er en frivillig skatt – og må derfor fortsatt holdes utenfor

inntektsutjevningen. Inntekter som er en kompensasjon for naturressurser/naturinngrep må også fortsatt holdes utenfor inntektsutjevningen.

5. Diverse

Det er over 12 år siden det ble nedsatt et offentlig utvalg for å gjennomgå og evaluere inntektssystemet for kommunal sektor (NOU 2005:18) Fra tidligere regjering og storting er det gitt uttrykk for at det er ønskelig med en bred gjennomgang om lag hvert tiende år.

Inntektssystemet er svært viktig for kommunene, og det er viktig at det utformes slik at det gir høy legitimitet.

Kommunen mener at det bør settes ned et offentlig utvalg ved neste gjennomgang av inntektssystemet.

Midtre Gauldal kommune ser det som svært uheldig at rammene for inntektssystemet ikke er avklart i god tid før kommunene skal fatte vedtak om ny kommunestruktur. Det er viktig at så myesom mulig blir avklart i forkant av kommunens behandling av dette sakskomplekset.

Med hilsen

Knut Dukane
rådmann

Dette dokumentet er elektronisk signert og har derfor ingen håndskreven signatur.